

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi pol, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četrt leta 1 gld. 30 kr.
V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četrt leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXI.

V Ljubljani 29. listopada 1878.

List 48.

Brezmadežni.

Dušice!

Zdaj Mariji pevajte,
Da častimo Mater sveto,
Iz doline solzne vzeto,
Zemlje in nebés Gospo,
Zvoljeno.

Radosti

Nam obilno podeli;
Ko nas satan zalezuje,
In pobožnost zasmehuje,
Ona nam veselje dá
Ljubljena.

Upanje

Naše si Marija še,
Ko pregrehe že valovi,
In ko pekla nam vetrovi
Pogubiti hočejo
Dušico.

Solzice

Revežem obrišeš vse;
Kdor se upno tebi bliža,
Več ne čuti teže križa,
Mirno nosi trud in znoj
Detek tvoj.

Ljubavi

Svete ti začetek si;
Nas učiš Boga ljubiti,
Božje Dete prav častiti,
Čistih dušic ženina
Jezusa.

Čistosti

Lilija Marija si.
Si brez madeža spočeta,
Za Kraljico vseh sprejeta,
Zvito kačo zmagala
Si Gospa.

Žarkov svit

Tvoji glavi je ovit;
Milost božja te obdaja,
Ino z gnado svet napaja;
Ni nobene srotice
Zveržene.

Ljubljena,
Bodi vaelej hvaljena!
S svojim plajšem nas zakrivaj,
Milosti nam vsem razlivaj;
Vsi naj srečno pridemo
Gor v nebo.

S. Gaberc.

Izgledi bogoljubnih otrok iz vsih časov keršanstva.

12. Katarina Emerih.

(Dalje.)

e) *Njeno prvo sv. Obhajilo.*

Ko je bila dvanajst lét stara, je bila prvič pri sv. obhajilu. Z vso mogočo skerbjo se je pripravljala, in sama ni vedila, kako bi v ta namen dosti storila. Premislila je vse trenutke svojega življenja, da bi se pri sv. spovedi mogla očistiti vsega, kar bi utegnilo biti ljubemu Zveličarju zoperno. Prosila je tudi svoje starše, naj ji pomagajo vest izpraševati.

Na dan sv. obhajila je v cerkev gredé imela oči večidel v tla obrnjene, da bi je nobena stvar ne mogla motiti. Po sv. obhajilu je priscerčno presila Boga, pa ne za veliko; pred vsem je molila za to, naj bi jo storil prav dobrega otroka, da bi bila popolnoma taka, kakor jo on hoče imeti. Vsa se je Bogu darovala brez pridržka.

Odsihdob je želela le samo svojemu Bogu in Zveličarju dopasti in služiti. Zato si je resno in z velikim premagovanjem prizadevala, da bi nobena stvar njenega serca, njene ljubezni ne odtegnila od Jezusa. Zato je vstop do svojega serca vsim stvarém tako rekoč zaperla s tem, da je skerbno varovala svoje počutke.

Oči je zatajevala, ker je zamižala ali pa proč pogledala, kadar je bilo viditi kaj mičnega in prijetnega ali pa take reči, ktere so radovednost zbudale; zlasti v cerkvi očem ni dovolila nobene prostosti. Mislila si je: Nikar ne poglej tega ali onega, motilo bi te ali pa bi ti utegnilo preveč všeč biti. In kaj bi ti pomagalo, če pogledaš? Iz ljubezni do Boga nikar! Če bi bila imela slišati kaj mičnega ali novega in kratkočasnega, si je mislila: Ne, za to ni treba mojih ušés! Iz ljubezni do Boga ne poslušam.

Zatajevala je svoj jezik, ker je zamoževala, kar bi bila rada povedala, in ni hotela jesti tacega, kar ji je posebno dišalo. Ko so to starši zapazili, so menili, da se kuja ter so jo kregali in prisilili, da je včas tudi

tacih jedil kaj zavžila. Svoje noge je zatajevala, kadar jo je mikalo iti kam, kamor je ni klicala dolžnost, ali kako dobro delo ljubezni.

Tudi svojemu sercu, znotranjim čutilom je odrekala marsikako veselje, ki bi si ga bila lahko brez vsake nevarnosti privošila.

S takim prostovoljnim premagovanjem in zatajevanjem si je naredila podlago za tako sveto življenje poznejših let, pa si je tudi voljo tolikanj vterdila, da je junaško in mirno prenašala grozovite bolečine in strahovito terpljenje, s katerim jo je Bog obiskoval prav do smerti. Bog nobenega daru dolžan ne ostane. Ni se tedaj čuditi, da ji je Bog za toliko ljubezen dajal toliko nenavadnih milosti že v življenji, kakor smo koj v začetku omenili. Kako krasno krono je še le v nebesih pripravil božji Ženin svoji zvesti nevesti, ki mu je 50 let skor v vednem terpljenji in neprestanih bolečinah zvesto in neomahljivo služila!

Obnašanje katoličanov z drugoverci.

(Spisal Janez Klapšič.)

(Dalje.)

V.

Kako se je obnašati proti tistim, kateri se iz tega namena med vernike vrivajo, da bi jih premotili, zapeljali, ali celo spodrinili, kakor jéz.

O takih vrivalcih piše sv. apostelj Janez v 2. listu (v. 7—11) tako: „Veliko zapeljivcev je na svet izšlo, kateri ne spoznajo, da je Jezus Kristus prišel v mesu; tak je zapeljivec in Kristusov nasprotnik“. Tě apostelj-nove besede prav razumeti, je treba pred očmi in v spominu imeti, kar ravno ta apostelj (v 1. listu 4, 1—3) piše: „Preljubi! ne verjemite vsakemu duhu“, t. j., ne verjemite vsakemu človeku, vsakemu učitelju na brado, da je od Boga poslan, razsvetljen in njegov nauk božji nauk; temuž skušajte duhove, t. j. premislite, prevdajte in presodite take učitelje in njih nauk, „ali so iz Boga“, t. j., če se njih nauk vjema ali sklada, ali ne, z naukom Jezusa, njegovih aposteljnov in Cerkve, ki je stebel in stališče resnice?

Kako in na čem pa katoličan spoznati more, kateri je pravi, resnični in božji nauk, in kateri ne? — Sv. apostelj daje k temu dve znamenji, dva poskušnja kamna, za katerih se spozná nauk in učitelj iz Boga. Pervo teh dveh znamenj ali poskušnjih kamnov je temeljni nauk, temeljna resnica keršanstva: „Jezus Kristus je Sin božji in je resnično človek postal“, in drugo znamenje je: poslušanje aposteljnov, aposteljskega uka, učenikov sv. Cerkve, t. j., pravoverniki naj na to gledajo, če se nauk, katerega jim kdo o kaki reči vriva, vjema, sklada ali ne s tistim naukom, katerega so aposteljni oznanovali in katerega je katoliška Cerkva vselej učila in ga še uči. — Pri učenikih pa, kateri se jim kot lučnjaki, razsvetljenci in osrečevalci vrivajo, naj pravoverniki na to gledajo: če le-ti učeniki Cerkve, papeža in škofo poslušajo, v kaki zvezi so s Kristusovo Cerkvijo in z njenimi vladarji. — Na teh dveh poskušnjih kamnih je zmožen in dolžan vsak pravovernik poskušati in presoditi nauke in učitelje, da le vé, kaj je temeljni nauk keršanstva, in ako bi se v kaki reči ne zavedil, naj se posvetuje z učeniki sv. Cerkve.

Pervi poskušnji kamen, na katerem se pravi nauk spozná, je sv. apostelj tako-le izustil: „Iz tega se Duh božji spozná: vsak duh, kateri priča, da je Jezus Kristus v mesu prišel, je iz Boga.“ Sv. apostelj hoče reči: To je resnica, resnični nauk, prava vera in pravo spoznanje: „Jezus Kristus je Sin Božji, in ta Kristus Jezus, kateri

je resnično Sin Božji, je človeško natoro v resnici na-se vzem, resnično človek postal in je na zemlji telesno prebival, živel, učil, vse tako, kakor uči njegova sv. Cerkva. Kdor to veruje, spozná, uči, je duh iz Boga, t. j., je pravi učenik, je učenik resnice in njegov nauk je pravi in resničen nauk. Nasproti pa, pravi dalje sv. apostelj: „Noben duh, kateri Jezusa razdeva (loči), ni iz Boga“, to se pravi, kdor taji njegovo božjo ali človeško natoro, njegov prihod na svet, njegovo božjo čast, ali potrebnost njegovega rešivnega dela, njegove Cerkve, sv. zakramentov itd.; ni pravi učenik, ni učenik resnice, ampak zmote in laži, je „antikrist, od katerega ste slišali, da pride in je že sedaj na svetu“, t. j., to bo antikrist počenjal, kateri bo ob svojem času prišel in bo Jezusovo božanstvo in poslanstvo tajil in vničeval, to je Antikristov duh, in ta Antikristov duh je že sedaj na svetu v brezvérskih šolah — knjigah, — v Stravsu, Renanu, v časnikih. . .

Drugi poskušnji kamen, na katerem se resnica od zmote spozná, in na katerega je pravovernikom gledati, je: „poslušanje aposteljnov in njihovega aposteljskega nauka, in za njimi njihovih aposteljskih nastopnikov, učenikov svete rimsko-katoliške, apostoljske Cerkve, kakor sv. apostelj (v. 6) pravi: „Mi smo iz Boga“, t. j., mi aposteljni in učeniki sv. Cerkve imamo božjega Duha, mi smo božjega poslanstva, mi le učimo nebeško modrost in resnico, ktera je iz Boga in k Bogu pelje; mi oznanujemo spokorno življenje, zatiranje počutkov in nagnjenj in zatajevanje samega sebe, in „kdor Boga pozná“, kdor je z nami ene misli, kdor resnico ljubi, je rojen iz Boga, „nas posluša“, sprejme rad in voljen naš nauk, se nas in z nami derži, se resnici našega nauka podverže, se nam podučiti dá, in našo besedo ima — ne kakor človeško, ampak kakor Božjo besedo. (Tas. 2, 13.)

Nasproti pa, pravi dalje sv. apostelj: „Kdor ni iz Boga, nas ne posluša“, ter drugo znamnje, na katerem se zmote učitelji in njih zmote in drugi posvetnjaki spoznajo, je to: da nauka tistih ne poslušajo, ne vbo-gajo, ktere je Jezus učenike in vladarje svoje Cerkve postavil. Utegne se zgoditi, da kdo spozná, da Jezus Kristus je v resnici pravi Bog in človek, ki je prišel svet podučiti in rešiti; njegove Cerkve pa ne poslušajo. To je že zadostno znamnje, da ni pravi učenik. Bili so zmote učitelji in ločinarji (separatisti), n. pr. Luter, Kalvin, Cerularij... in mnogi drugoverci so še sedaj, kateri temeljnih resnic keršanstva, da Jezus je pravi Bog in človek itd., ne tajé; pa kaj jim to pomaga, ki pa učeče Cerkve ne poslušajo, ki se pa sklepom cerkvenim v zadevi Jezusovega nauka ne podveržejo, kakor je postavim prevzetni Döllinger in njegovi priverženci. Izobčeni zmote učitelji so: Kdor namreč Cerkve ne poslušajo, pri vsem kerpanji resnice, ktere sem ter tje kak kosček ima, vendar le ni v resnici. Njegov skupni nauk je zmota in on učitelj zmote. — Po teh dveh znamenjih ali poskušnjih kamnih „spoznamo Duha resnice in duha zmote“, Duha keršanstva in duha antikristovstva.

(Dalje sledi.)

Božji rop.

I.

Ravnokar je v Regensburgu prišla na svetlo velika knjiga z blizo pet sto stranmi. Napis ima: „Der Gottesraub, seine Geschichte und sein Schicksal, von H. Spelman.“ Te bukve so kaj posebnega. Spisal jih je Henrik Spelman; izdane so bile v angleškem jeziku l. 1632 in 1698, zdaj pa sta jih na svetlo dala dva du-

hovna — ne katoliške, ampak anglikanske državne cerkve, in predstavila sta spomina vreden vvod. Kardinal Wiseman je spisal poročilo o tem delu, katero se je Ljudoviku grofu Coudenhovu, kanoniku pri št. Štefanu na Dunaju, zdelo tako tehtno in znamenito, da je celo knjigo ponemčil in na svitlo spravil za nemški svet. Je pa res kaj tako posebnega, da mora zanimivati slehernega mislečega človeka, bodi si olikan ali neolikan.

Ponemčevalec pravi: „Pričujoče delo — „der Gottesrath“ itd. — spisano od protestanta in z znatnimi pomnoževanji od dveh protestantov novejši čas na svitlo dano — ima v sebi take imenitne spričala za resnico svete, od Boga in njegove neizrekljive ljubezni in usmiljenja ljudem razodete vere, kakor nas jo uči Edina, sveta, nezmotljiva in rimsko katoliška Cerkev, da si podpisani ni mogel kaj, ter je to delo v nemškem jeziku dal na svitlo.“

Bog, kakor pravi dalje, je poslednji čas večkrat svojo Cerkev povečeval po izbranih učenih možéh, ki so bili zunaj Cerkve, kakor so: Frid. pl. Hurter, Gfrörer, Onno Klopp in drugi. (In ravno to je dandanašnji potrebno, toliko bolj potrebno, ker je znotraj sv. Cerkve več „olikanih“, ki se saj vdejo tako, kakor bi bili brez vere.) Tudi po spisavcu omenjenega dela je Večni storil ravno to.

Privošimo tedaj to posebno znamenito delo tudi našim slovenskim rojakom, kateri imajo saj toliko serca za resnico, kolikor ga imajo naši ločeni bratje, in katerim se ne smili nekaj več grošev, da si to delo kupijo (v bukvarnici Klerovi). Obsežek je tako poseben, da nasprotniki resnice in pravice so iztise tega dela v angleškem jeziku v veliki razmeri zato pokupovali, da bi občinstvu ne prišlo v roke.

Golijat hudovoljnosti in krivice Davidovim kamnom, ki so mu suli na glavo, namreč tem neoveržljivim dokazom, ni imel nikakoršnih zoperdokazov nasproti staviti; toraj je bil prisiljen misliti na hlodasti pomoček, da bi zaterl in uničil bukve, v katerih je resnica. Bali so se nasprotniki, da z razširjanjem teh bukev bi ceno zgubile pograbljene posestva in hiše, ki so bile poprej cerkvena last in premoženje.

Prestavljavec dalje želi, naj bi mnogi, ki imajo take posestva v rokah, dobro prevdarili obseg teh bukev, da pošten mir sklenejo z Bogom, s Cerkvijo in s svojo vestjo, dokler jih že na tem svetu čisto gotovo ne zadenejo neogibljivi nasledki božjega ropa, akoravno ga niso naravnost in neposredoma zadolžili. Tudi drugod naj napravijo preiskave, kakor so jih imenovani protestanti storili na Angleškem.

Na Laškem n. pr. je bila nedavno prav očitna (in se zdaj ponavlja v nekoliko drugačnem oziru) strahovavna Božja roka. Mesca kimovca 1870 je vojašina Viktor Emanuelova z derhalmi vred prederla Pijeve vrata, ulomili so z železjem v papežev dvor, Kvirinal, ki so ga ukljub protestiranju Pija IX vzeli v oblast... Od tega časa pa je Viktor Emanuel v Kvirinalu tolik strah obhajal, da se je celó Rima bal, da prvi čas še v Kvirinalu spati ni hotel, temuč se je umikal v neko stanovanje zunaj na deželi. Pa vendar se je dogodilo, kar mu je napovedovalo neko prerokovanje: da umerl bo v Kvirinalu še v močnih letih. In res, perve dni leta 1878 si je s slabim zrakom (malaria) pri odpertem oknu v Kvirinalu nakopal smertno bolezen, in umerl je. „Qui mange du Pape, en meurt.“

Ogled po Slovenskem in dopisl.

Iz Radolice. (Dalje.) (Zgodovinske zadeve. Cesar v Jeruzalemu.) Hvaležno naznanjamo, da so nas zopet letos

milostljivi stolni prošt ljubljanski g. Jožef Zupan obiskali in 8 tednov med nami v tukajšni proštiji prebivali, kakor sploh imenujejo duhovsko hišo. Tudi letos so vsako nedeljo in praznik pridigovali, spovedovali, bolnike obiskovali; s eno besedo, vse dolžnosti skerbne duhovnega pastirja v veliko spodbudo in dušno korist tukajšnih prebivalcev in tudi okoličanov opravljali.

Njih tehtni nauki so poslušalcem vidno v serca segali, je pa tudi pri pridigah vladala nenavadna tihota in pazljivost, toliko bolj, ker so vaelej za pridige izvolili take reči, ki so času, kraju in poslušalcem primérne in zanimajoče. Tako so tri nedelje pred škofovim obiskovanjem samo od odpustkov govorili, po domače, prepričalno in umevno, gotovo ne brez obilne koristi in dobrih nasledkov, kar se je že dan sv. birme pokazalo, ko jih je bilo v zadobljenje odpustkov nenavadno veliko k sv. obhajilu pristopilo.

Posebne važnosti in zgodovinskega pomena ste bili pridigi 10. in 11. nedeljo po Binkošti. Mil. g. prošt so bili tako dobri, da so nam načert teh pridig blagovoljno prepustili; toraj naj tukaj sledite nekoliko okrajšani.

Deseto nedeljo po Binkošti, 18. vel. serpana, je bil rojstni dan našega svitlega cesarja Franca Jožefa. Zbrali so se k tej slovesnosti ne samo farmani, ampak tudi vsi tukajšni c. kr. vradniki. — Slavni govornik pač niso mogli za tako priliko boljši tvarine, gradiva izvoliti, kakor so jo izvolili. Po reku: Kdor koli me bo pred ljudmi spoznal, ga bom tudi jaz spoznal pred svojim Očetom, ki je v nebesih (Mat. 10, 32), so g. reče in navdušeno dokazovali dolžnost, da vsak kristjan, ktereга koli stanú, tedaj tudi bogatini, učeni gospodje in vradniki, morajo svojo vero očitno pred vsem svetom spoznavati, če hočejo zveličani biti. V zglede so postavili našo cesarsko rodovino, ktere pobožnost je dobro znana. Posebej so pojasnili, kako je cesar Ferdinand III svojo vero v Jezusa Kristusa očitno spoznaval, kako so jo pri več prilikah spoznavali tudi sedanji naš cesar Franc Jožef.

Bilo je leta 1647, ko se divja vojaška družba skoz nemške dežele valí naravnost proti avstrijskim mejam. Takrat je hotel cesar Ferdinand III postaviti spominek, da je Bog gospod vojskinih trum, spominek tudi svoje ljubezni in češenja do Matere Božje, neomadežane Device Marije Zmagovalke.

Na naj večem in naj lepšem tergu Dunajskega mesta se vzdigne na vladarjevo povelje krasen spominek. Na široki podstavi stojé na 4 voglih 4 pomenljive podobe, obrnjene na 4 dele sveta; v sredi moli kviško visok iz brona vlt steber, ki ima na verhu velikansko podobo neomadežanega Spočetja. Marija stoji na polumescu in na peklenški kači, ki se ji ovija okoli nog; glavo pa ji venča dvanajstero zvezd, in roke derži sklenjene v znamenje, da vedno za nas prosi.

Napis za ta spominek je cesar sam zložil in se glasi: „Bogu Najboljšemu, Največemu in Najvišjemu Gospodu nebés in zemlje, po katerem kralji vladajo, — neomadežano spočeti Devici in Božji Porodnici, po kateri knezi zapovedujejo, Nji iz posebnega češenja v prvo patrono Avstrijsko Izvoljeni izročuje, daruje in posvečuje cesar Ferdinand III sebe, svojo otroke, svoje ljudstvo, svoje armade, svoje dežele in vse kar ima, in postavi ta spominek, kakor se je zaobljubil.“

K temu je hotel pobožni cesar imeti tudi priterjenje svojega ljudstva, in v ta namen deželne stanove, mestne svetovalce, dunajskega škofa in duhovne zbere krog sebe in jim razodene, da so njegove serčne želje, naj se skrivnost neomadežanega Spočetja Marije Device, katero on za se že od nekdaj posebno veruje in časti, tudi očitno pripozná; zato je dal ta spominek postaviti

in hoče tudi, da se slovesno blagoslovi. Zraven tega pa tudi želi, da bi avstrijske ljudstva praznik Marijnega čistega Spočetja vsikdar ne le slovesno obhajale, kakor je vstanovil že njegov oče Ferdinand II., ampak da bi se dan pred praznikom tudi vsi postili in Marijo za posebno Pomočnico avstrijsko izvolili.

Spominek je bil blagoslovljen 18. maja l. 1647. Ta dan so se zbrali v avguštinski cerkvi nadvojvodi, poslanci, ves cesarski dvor, plemenitniki in neštivilna množica drugih ljudi, ki so cesarja v procesiji v cerkev spremljali. Ondi je bila pridiga v čast neomadežanega Spočetja, in po pridigi je imel Dunajski škof pontifikalno mašo. Pri zavživanji je cesar stopil s sedeža, je pokleknil na altarne stopnice, meč na stran položil in med tem, ko mu škof sv. hostijo povzdignjeno kaže, cesar kleče in z razločnim glasom sledečo zaobljubo bere:

„Vsegamogočni, večni Bog, po katerem kralji vladajo in v čigar rokah je vsa oblast in pravica vsih kraljestev! Jaz Ferdinand, pred Tvojim Veličastvom v prahu klečijoč danes v svojem in v imenu svojih naslednikov in v imenu blage avstrijske provincije, izvolim Neomadežano Devico Marijo, Mater Tvojega Sina, v posebno Braniteljico tega nadvojvodstva! Zraven tega še zaterdim in obljubim, da se bo v tej provinciji praznik neomadežanega Spočetja 8. grudna slovesno obhajal, in da bo dan pred praznikom postni dan. Živo Te prosim, Ti najviši Kralj nebes in zemlje, ki vse, kar se Tvoji Materi daruje, kot sebi darovano sprejmeš, sprejmi milostno to mojo obljubo, katero si mi Ti v srcu obudil, in stegni svojo roko, da varuješ mene, mojo hišo in moje ljudstvo! Amen.“

Ko je cesar sv. obhajilo prejel, je šla procesija k spomineku, katerega je škof blagoslovil. Potem so še lavretanske litanijske in zahvalno pesem odpeli, ter se je končala nenavadna, veličastna in zgodovinska slovesnost. Veseli in tolaži vas, ljubi poslušalci, ta zgled pobožne vere in čiščenja do Matere Božje iz davno preteklih časov v naši cesarski rodovini; pa tudi v življenji sedanjega cesarja našega Frančiška Jožefa, kakor sploh v cesarski rodovini, imamo ginljivih izglede gorečnosti za katoliško vero.

Ranji veliki Papež Pij IX., pa tudi sedanji sv. Oče Leon XIII. sta oba slovesno poterdila, da se imamo za Bogom največ našemu svitlemu cesarju in cesarski hiši zahvaliti; če katoliške Cerkve na Avstrijskem ne preganjajo. — V dokaz, kako so vdani katoliški veri in njenemu goglarstvu, naj vam povem nekatere črte iz njih življenja. — Za 50letnico Pijevega mašništva, za 25letnico papeštva so cesar lastnoročno pisali in srečo vošili; k 50letnici njih škofijstva pa so edini med vsemi vladarji posebnega pooblaščenja poslali v Rim, ki je cesarjeve vošila in vošila cesarske rodovine izročil ranjemu papežu. — Nekemu avstrijskemu škofu so naš cesar sami rekli: Nekteri želijo, da bi P....ško škofijo zaterl in več ne obstavljal, pa jaz ne morem starega sv. Očeta tako žaliti! Nepozabljivi Pij IX. so to verno vdanost našega cesarja tudi čislali in so jim večkrat lastnoročno pisali; leta 1873 pa, o 25letnici njih vladarstva so jim drago svetinjo, en zob sv. Petra v majhni monštranci, za spomin poslali. — Ko so bili leta 1855 zavoljo razglasenja verske resnice, da je Marija brez madeža izvirnega greha spočeta, po vsem katoliškem svetu velikanske slovesnosti, sta tudi naš cesar in cesarica šla s procesijo, ki so jo napravili Dunajčani 22. julija iz tega namena k spominku Matere Božje čistega Spočetja, postavljenemu od cesarja Ferdinanda III. — Leta 1857 so na sloveči božji poti v Marija Celi na Štajerskem obhajali 700letnico in je na sto tisoče romarjev od blizu in daleč tje hitelo; — takrat sta prišla tudi naš cesar

in cesarica na to božjo pot, sta tam spoved opravila in očitno, v pričo velike množice sv. obhajilo prejela, kar je bilo pričujočim v spodbudo, vsim pravim katoličanom pa v pravo veselje in zadostenje.

Vsako nedeljo in praznik so naš cesar pobožno pri sv. maši, tudi na popotovanji; vsako leto se vdeležujejo procesije na sv. Rešnjega Telesa dan; tudi opravljajo vsak večer kleče svojo večerno molitev pred podobo križanega Jezusa, naj so doma ali na popotovanji.

Posebno lep in imeniten dokaz svoje žive vere v Jezusa pa so dali naš cesar, ko so leta 1869 popotovali v Sveto deželo. 9. listopada tistega leta ob 10 dopoldne so jezdili v zadnjo goro pred Jeruzalemom, na kateri jih je že od ranega jutra velika množica ljudi željno pričakovala. Ko cesar dospejo na vrh homca, od koder se v prvo zagleda sv. mesto, stopijo s konja, pokleknijo in kratko molitev opravijo. Po njih zgledu so storili tudi njih spremljevalci. Od prebivalcev sv. dežele veselo sprejeti in spremljani so se pod mnogimi slavoloki pri Jopskih vratih mestu blizali. Tukaj je patrijarhov namestnik, škof Brako, pričakoval katoliškega vladarja in apostolskega kralja, cesarja Frančiška Jožefa, ki so pri tej priliki poljubili zemljo, katero je naš Zveličar s svojo kervjo posvetil. Škof je potem cesarja navdušeno pozdravil in ogovoril; rekel je po večem to-le: „Vaše veličanstvo! Dovolite mi, da v imenu vsih katoliških prebivalcev sv. dežele veliko veselje naznam nad tem, ker vidimo, da naj mogočnejši katoliški vladar z živo vero in pravo pobožnostjo pride spomine našega odrešenja počastiti. S tem Vaše Veličanstvo zopet slovesno potrjuje tisto pobožnost, ki je bila od nekdanj lastna Vaši hiši in obdaja cesarsko krono z novim blišcem; ker že več stoletij ni bilo nobenega katoliškega vladarja na božjo pot v te svete kraje. Počuden je, katero ste grobu našega Zveličarja skazovat prišli, se bo gotovo veselo razlegalo po vsem keršanskem svetu in bo Vašo že znano pobožnost še bolj poterdilo!“ — Po takem ogovoru je škof cesarju križ poljubiti dal, in vsa množica se vzdigne in peljejo cesarja po mestnih ulicah v cerkev Božjega groba, kjer so opravili zahvalno pesem: Te Deum laudamus!

Iz cerkve Božjega groba so se podali v avstrijsko romarsko hišo, kjer jih je nje rektor (vodnik) preč. g. Fr. Hrovat, duhoven ljubljanske škofije, popred fajmošter pri sv. Jakobu v Ljubljani, pri vratih spodobno pozdravil in potem v domačo kapelo peljal, kjer so cesar kratko pobožnost opravili. V tej hiši so cesar tudi stanovali. — Popoldne tistega dne so obiskali vert Getzemani in Oljsko goro, v Betaniji grob Lazarjev in potem v dolini Jozafatovi Absalonov spominek, grobe Caharija in aposteljna Jakoba in druge ondotne znamenitosti.

Drugi dan (10. listopada) ob 7 so dali cesar v cerkvi Božjega groba za se in za blagor vsega cesarstva več ss. maš opraviti; na gori Kalvariji pa za cesarsko rodovino. Opravili so v samostanu spoved in med sv. mašo v cerkvi Božjega groba so k sv. obhajilu pristopili; po njih zgledu je storilo tudi več del spremljevalcev. Tako je cerkev Božjega groba kazala ta dan svet in ginljiv prizor, kakoršni so bili le redki vse stoletja, v novejšem času pa nobenkrat ne. Cesar so tukaj čast skazali Njemu, kateri v sv. pismu govori: „Po meni vladajo kralji!“ — Popoldne so obiskali Betlehem, kjer so bili zopet slovesno sprejeti in so v kapeli na mestu Jezusovega rojstva ter pri jaslicah pobožno molili. Prelepe ozaljšave tega svetišča so ranjcega cesarja Maksa.

11. novembra so bili cesar pri sv. maši v kapeli najdenja sv. Križa, ki je v spodnjih prostorih cerkve Božjega groba ob strani; opravila se je sv. maša za ranjcega brata Maksa; tam je tudi iz brona vlita podoba

sv. Helene s križem, katero je ranjki cesar Maks sem daroval.

12. novembra so šli k reki Jordanu in k mrtvemu morju, dan hodá od Jeruzalema; 13. so bili še pri sv. maši v kapeli, imenovani „Ekce Homo“, in potem so se močno ginjeni in s svetimi vtisljeji iz svete dežele vernili proti domu. (Dalje sledi.)

Iz Starološkega. (Za Advent kaj. [Konec.]) Pri odhodu smo pa molili litanije žalostne Matere Božje in k temu primérne molitve. Drugo vse, kakor pri prihodu; na zadnje se je hišni gospodar (ali gospodinja) poslovil od nje v imenu cele družine tako-le:

Preljuba nebeška Kraljica!

Vsaka reč na svetu ima svoj začetek in svoj konec, toraj tudi ure žalosti in veselja. Nam je bil zdaj prav vesel čas, ko smo imeli na prenočišču Tebe Marijo, presv. Devico, Mater Tistega, ki je naš naj boljši Oče, naš srednik pri nebeškem Očetu, in ki ravno zato ves ponižen v betlehenskem hlevcu na svet pride, se dá v jaslice položiti in od revnih živinčet greti, da bi nam revnim zapustil lep izgled ponižnosti, kjer naj revniši je lahko bogat skoz njegovo zasluženje. Je pa tudi Marija Mati Tistega, ki bo enkrat naš ostri Sodnik in plačevalec dobrih in hudih. Toraj, predragi v Kristusu, prosimo nocoj Marijo, ki jo imamo tako blizo, celó med nami, da nam bo takrat usmiljena, ker smo ji zdaj ta čas, čeravno nevredno, vendar prijazno postrežili želeli. Zdaj, o Marija, se je pa približal čas, da se boš pri nas poslovila; prav radi bi te še imeli, gledali tvoj obraz in te slavili ko svojo dobro Mater! Ali glej, tudi drugod te z veseljem pričakujejo in kličejo ti navdušene serca veselo naproti: Bodi nam tisučkrat pozdravljena, o ljuba Gospa, Mati Jezusova! Zdaj te pa najpoprej prosimo, odpusti nam, ker smo ti tako slabo postregli, sej veš, da je nemogoče nam revnim zemljanom Tebe, nebeško Mater, dostojno poslati; le prosimo te priserčno, nikdar ne pozabi, o preljubljena Mati! da si pri nas prenočila, in pridobi nam, da bomo enkrat prav blizo tvojeja sedeža v nebesih s Teboj kraljevali na veke. Ponudimo ti zdaj vsi ponižani svoje grešne serca in vse, kar imamo, za darilo na daljne potovanje; ti nam pa podeli svoj nebeški blagoslov. Blagoslovi, o mogočna Gospá! nas in celo našo hišo, vse naše blago in premoženje z milostmi svojega nebeškega blagoslova. Tudi vsim, ki so nam v molitev priporočeni, sprosi vse tiste milosti, ki jih nam najbolj potrebne spoznaš. Vsim vernim mrtvim, posebno za ktere smo posebno dolžni moliti, ako se še očiščujejo v ognju vic, pošlji tolažbo v njihovo temno ječo, sprosi jim rešenje pri svojem Sinu. Prosimo pomoči tudi za sv. Cerkev in nje vidnega poglavarja papeža I. I., za našega škofa Janeza Krizotoma, za našega cesarja Franciška Jožefa, za naše domače dušne pastirje, za vse naše dobrotnike, prijatelje in sovražnike: sprosi jim vse dobro na duši in na telesu. Zadnjič pa dovoli, da te smemo spremiti na tvoje novo prenočišče, da tudi tam zadobé tvoj materni blagoslov, ki ga tako rada in obilno deliš svojim pravim častilcem. Takrat pa, o pribežališe grešnikov, ko bomo nastopili pot v neskončno večnost, pot polno straha, takrat se nam skaži pravo pomoč kristjanov, da bomo pri večnem Bogu s Teboj vekomaj prebivali tam, kjer ni mraza ne vročine, ne terpljenja in nobene britkosti, ampak samo le veselje in nebeška radost. Amen.

Tako je bilo po versti vseh osem večerov; molili in brali so (velik del po bukvah družbe sv. Mohora od Kristusovega terpljenja) tudi za Božič pri jaslicah, za Svečnico itd.; pa v „Danici“ ne moremo vsega na drobno naznanjati.

Goriško. (Nesreča po usadu.) Vled vednega deževja je zadela velika nesreča frančiškanski samostan na Kostanjevici nad Gorico. V nedeljo, 17. t. m., zjutraj je bila zemlja na frančiškanskem vertu dva do tri sežnje od spodnjega obzidja globoko razpočena kakih 25 sežnjev na dolgo, in tudi obzidje, na katero se je vert opiral, na dveh krajih počeno. Okoli ene čez poldne se je pa kos odkrušenega zidú porušil na tla in zderčala je zemlja z obzidjem in drevesi doli po klanecu; do kacih 200 sežnjev dalje je segal plaz. Kmaló potem se pokažejo na vertu nove poke bližej samostana. Velik strah je prešinil vse, da bi ne začelo pokati tudi samostansko zidovje; pa nihče ni vedil, kako pomagati. Strahoma gredó patri večernice molit, po katerih zapazijo tik pod zidovi do štiri sežnje globok prepad z vodo na dnu, po-veršina verta v propadu je bila razdjana. Plaz je vzel namreč spodnjo zemljo seboj, zgornja je ostala sicer na mestu, le globoko se je pogreznila. Gospodje iz mesta, ki so prišli nesrečo gledat, so svetovali, naj saj vzhodnji del samostana izprazni, kar se je precej zgodilo, in tako so iskali redovniki na koru in drugod v večernem koncu pribežališa. Vendar se dalje ni nič več hudega zgodilo, in upajo, da podlaga samostanskega poslopja ni tako spodjedena, da bi se bilo bati več nesreče. Izvedeni možje sodijo, da bi bilo treba kakih 30 tisuč goldinarjev, da bi se mogel vert zopet vrvnati. Upati smemo, da bo Marija, kateri je samostanska cerkev posvečena in katero oo. Frančiškani posebno častijo, obvarovala razpada to svoje svetišče in samostan, kakor ohra-nuje svojo hišico, katero so angeli iz Nazareta prenesli brez podlage, in še zdaj trdno stoji v Loreti.

V premislek. *)

Kakor ima vsak stan svoje potrebe, svoje opravila, tako ima tudi vsak stan svoje dolžnosti. Našemu ljudstvu je bilo treba podučnih knjig. Duhovščina mu je ustanovila Mohorjevo družbo. Bolj omikanim Slovincem je bilo treba drugih knjig za viši izobraženost. Vstanovila se je Slovenska Matica, ktere mogočna podpora je zopet duhovščina. Ali duhovščina sama za-se pa ne čuti nobene potrebe? in če jo, nima li tudi dolžnosti, da tudi sama za-se kaj poskerbi? Gotovo, da. Nje poklic je tak, da tirja mnogo učenja in torej mnogo knjig. Duhovnika brez knjig še misliti ni. Knjige pa, katerih on potrebuje, so največji del tuje, t. j. nedomačega jezika. Duhovnu je treba domačih knjig, ki zadevajo njegov stan, ako hoče vspešno delovati. To je pri vseh narodih, kar je čisto naravno. Nobeden ne čuti bolj od duhovna, spovednika, kako potrebna je izurjenost v govoru in besedi. Drugod je to lahko, vadijo se v šoli; ali pri nas — moramo se osebno sami, če hočemo kaj doseči. —

Kaj pa misliš s tem? popraša kdo. Mislim in celó prepričan sem, da je treba duhovstvu društva, katero bi mu dajalo bogoslovnih knjig in učenejših obravnáv, kakoršnih mu je treba, tudi v slovenskem jeziku; kajti dosedaj se mu je mučiti le z nemščino, latinščino itd., ako je hotelo kaj zerna si pridobiti. Posamen človek zamore malo ali nič, posebno pri nas, kjer denarja ni; zedinjene moči pa veliko premorejo; v dokaz bodita sv. Mohor in Matica slovenska. Enkrat se je bila taka misel že sprožila, a vselej popustila. Bati se je, da pride vrag, ki si postavi nebogoslovno društvo, in sicer

*) Že pred več mesci nam je bil izročen ta spis, ki smo ga bili pa nekako prezerli; naj ga torej — nekaj razširjenega — toliko resniše prevdarjajo zdaj Slovenci. Vr.

ondi, kjer bi bogoslovanstvo imelo. Potem bo dosti opravka, da se istrebi ljulika, če bo še mogoče. Pa so težave; tega pa tega ni. Se vé, da so težave, težave so povsod, brez težave se nič ne stori, iz nič pa ni nič, to vsak vé. Res je pa tudi, da si mnogi težave sami delajo, ker si jih umišljajo in ti so taki, ki dobri stvari podtikajo zavornico: „če“. Gotovo bode s veseljem pristopala duhovščina k društvu, samo da vé, kje so zastopniki, odborniki. Zatorej naj se odbor sestavi iz móž, ki imajo krepko voljo, krepko — pravim, ker samo dobra še ne pomaga nič. Potem naj se stori in vredí, kar je treba, in kmali bomo videli prizor vsestranske navdušenosti. To gre sklepati iz tega, ker so vpisani v Mohorjevi družbi vsi naši duhovni in pri slovenski Matici jih je skoro 900 med 2000 udi, in skoro polovica med ustanovniki. Upati je tudi, da se bodo nekteri rodoljubni gospodje še posebno izkazali, in da tega društva v oporokah ne bodo pozabili. Duhovstvo bo si s tem postavilo neumerljiv spomin. Serčnost tedaj! Bog bode blagoslovil početje. Tvarine, gradiva je toliko, da odbor nikdar ne pride v zadrego. Teologiške časnike (saj četertletnike) za višjo vedo imajo skoro vsi uarodi: mi Slovenci nimamo nič. Vsi bogoslovski predali v našem jeziku so skorej čisto prazni; bomo mar tako pustili? In kako močen vpljiv bi imela taka družba s svojim slovstvom tudi do ljudstva sploh, n. pr. patriistiška literatura! Tukaj so zakladi nadzemeljske učnosti. Svetih očetov spisi imajo stalno veljavo, kar so neumerljivi. V njih se nahaja nebeška krasota, sveta priprostost, detinska ljubezen, globoka bistroumnost. Kdor vé okusiti te sladkosti, temu se posvetno nasladno berilo studi. Velikih zaslug naj si bo pisatelj svéat, ki bi znal te bisere podati v lepi, izbrani, pa umljivi slovenski obliki.

Branje cerkvenoočetnih knjig je bilo vselej in je zlasti dandanes ne samo koristno, tudi skor neogibno potrebno je, da se ohrani in poživilja katoliški duh. Kadar se je opuščalo in opustilo, vselej so nastali viharji. To kaže, to priča zgodovina 16. in 17. stoletja. Dandanes se zopet povzdiga pri družih narodih; kaj pa mi? Prav čudno se mi zdi, da ne čutimo žive potrebe takega društva, ktero bi se pečalo posebej s teologiškim slovstvom za naše duhovstvo in tudi za narod. Vsestransko se napreduje; na omenjenem polju hiramo.

Te verstice sklepam z najgorečnejšo željo, da bi na pravem mestu zbudile enake in pa vapešne želje. Nikar ne rekajte: „če bi“, temuč poprimite se misli, in kdo drugi naj nadalje svetuje, budi, vnema.

Non „quis“? sed: „Društvo za duhovsko omiko.“

Razgled po svetu.

Laški kraljmor. Rudečkarški Gambettov časnik „République“ ne verjame, da bi bil Humbertov napadnik socijalist, ali pa internacijonalec, rudečkar. Kaj pa tedaj?... „Roko katoliške in burbonske reakcije misli“ in želi potuhneni rudečkar v tem najti! Prav po judovsko: katoličani tedaj — ti ljudi šuntajo, ti hrup delajo, ti kralje morijo: na križ z njimi! Rudečkarji — to pa so nedolžne ovčice, kaj ne? —

Temu nasproti pa naznanjajo 18. listopada iz Rima, da so pri napadniku našli pisem, ktere pričajo, da je napadnik zagrizen internacijonalec (un fanatico internacijonalista), in vsled tega so tudi v Neapelju že več družih zaperli, na ktere so merili vsled Passanantovih pisem. V kraju Viesti so tudi v roke dobili Passanantovo poslednjo voljo.

Verh tega je znano, da je tolovaj svoje bodalo imel

ovito z rudečo zastavo, na kateri je bil napis: „Vesoljna republika“. Meril je naravnost na serce, kralj pa se je umaknil in oplazen je bil samo na levo roko. Skušal je potlej morivec še v drugič kralja suniti, pa Kairoli ga je bil že zgrabil, da bi ga z voza vergel; Humbert potegne sabljo in mahne po napadniku, kateri je zdaj obrenil bodalo na Kairoli-a in nekaterekrati mahnil na prazno, enkrat pa proti trebuhu in ga je na nogi nekoliko ranil; vmés prihitel načelnik oklepnikov De Giovannini, ki je morivca z mečem po glavi udaril, drugi oklepniki pa so ga prijeli in s težavo rešili pred ljudsko jezo. To se je zgodilo v toliki naglici, da v družih vozovih zadi vsega tega niso nič vedili, dokler niso prišli v kraljevi dvor, in tudi med ljudstvo se ni prej razširilo.

Kraljomorivec je bil precej odpravljen na policijo, in djan tudi v preiskovanje, pri čimur je pa kazal tako gnjusno merzloto, kakor navadno brezverski hudodelniki. Povedal je, da mu je ime Janez Passanante, da je kuhar, doma iz Salvie v Bazilikati. Tudi je rekel, da je svojo hudobijo že drugej poskušal, pa se mu ni sponeslo. Prašan, kaj ga je napeljalo k napadu, je odgovoril, da je hotel umoriti kralja, ker sovraži vse samoderžce na zemlji in vse oblasti.

In zakaj da jih sovraži? Zato, ker hoče, da bi se revšina odpravila. Prašan, kako se počuti? je rekel: „Dobro, in kako se počuti kralj?“ Našli so pri njem nekaj internacijonalnih oklicev, ki so se delili pri zadnjem delavskem shodu v Neapelju; na njegovem domu pa nekaj enacij pisem, vsled kterih so še druge potlej zapirali. O tovarših ni hotel nič povedati. Rekel je, da nima nobenih. Bil je že leta 1870 zapert zaradi rogovilstva. „Unità“ meni, da imel je najberže naloženo od kake skrivne družbe, da mora kralja umoriti.

Dalje pristavlja ta list: Bil je iz šole Nobilinga in Hödel-a, „fanatišk“ čitatelj časnikov, strasten, zagrizen socijalist. Tudi način v napadanji kaže njegovo naučno zvezo z nemškimi kraljomorivci. Tudi iz njegovega testamenta je očitno, da je upaljen internacijonalist.

Večina vladarjev se sama vdeležuje pri skrivnih družbah, — in to imajo zdaj za plačilo, da jih išejo poklati!

Vsa Italija, saj vradna, milijari in preklicuje Humbertovega napadnika; pa kdo nam je porok, da bo jutri ali pojutrišnjem še tako? — V ministerskem posvetu v Neapelju se je obravnavalo o odpustvi ministerstva, pa določenega še ni nič. Napad z bombami v Florencu je storil velik pretres med ljudmi. Spušena je bila namreč 18. listopada bomba med zbrano ljudstvo, ko so kralja preslavljali, in bili so trije ljudje ubiti, veliko (do 20) pa ranjenih. Vidi se, da rudečkarji niso zadovoljni s kervjo kraljev, temuč hočejo piti tudi kri ljudstva, — njih peklensko djanje se je jasno pokazalo že velikrat, posebno pa tudi pri „komunardih“ v Parizu in zdaj po Laškem. Povsod pa je vzrok pomanjkanje vere in strahu Božjega. — „Et nunc, reges, intelligite; erudimini, qui iudicatis terram!“ (Ps. 2.)

Kako se obnašajo sv. Oča do svojih nasprotnikov. Sv. Oče Leon XIII so poslali v Neapelj telegram, v katerem so kralju razodeli svoje globoko sočutje in mu ob enem srečo vošili, da ga je božja Previdnost otela v toliki nevarnosti. Zagotovili so kralja, da prosijo Boga za njegovo ohranjenje. — Časniki pravijo, da je ta telegram med vsimi drugimi najbolj presunil kralja. Dasi ravno so bili sv. Oče ravno po njegovem očetu oropani svojega posestva, smo si vendar svesti vsi katoličani, da so poslali ta telegram iz zgoli ljubezni, kajti papež so namestnik Njega, ki je učil: „Oče, odpusti jim; ne vedó, kaj delajo!“ Vprašanje je pa: ali tud

kralj in njegovi dvorniki molijo za sv. Očeta? V djanju kažejo, da ne; kajti, ako bi kralj in ministri papeža ljubili in mu vošili dobro, bi mu zopet povernili, kar so mu po sili pobrali in ne bi bilo treba njemu biti jetnik in živeti od milošine svojih ovčic. Pred svetom je čudno, da papež svojemu naj večjemu nasprotniku tolike dobrote skazujejo in misliti si utegne kdo: ravno s takimi nesrečami se bodo posvetni velikani zmodrili in bodo zopet pravični Kristusovemu namestniku. Res je, papež in keršanstvo noče nobene dobrote po pregrehi, oni pričakujejo rešenja, ki pride po pošteni poti, ne po pregrehi, kakor jim hinavci podtikujejo. — Naj bi se pač kralju pri tej priliki odperle njegove dušne oči in bi prevdarjal besede sv. pisma, ko piše sv. Janez o nebeškem Kralju Kristusu: „In propria venit, et sui eum non receperunt.“ („V svojo lastino je prišel in njegovi ga niso sprejeli.“) Toliko manj bi se mogel Humbert pritožiti, ako ga njegovi niso sprejeli, ker on ni bil prišel v svojo lastino, ampak v lastino napolitanskega kralja.

Drobne novice. Filipovič je prestavljen na svoje prejšnje mesto, ko veliki poveljnik v Prago. Vojvod Virtemberški je postal veliki poveljnik in vladni načelnik v Bosni in Ercegovini, in baron Jovanovič njegov namestnik. — Iz Indije hočejo vediti Angleži, da afganski polki se umikajo iz Kandahara, ker je emir oklical, da bo Rusija obsedla Kandahar in Herat, on pa bo branil Kaliberski in Šutar-Gardanski dol. Vendar pa je Kandaharski poglavar kaznoval nekatere ljudi, ki so hujskali prebivalstvo zoper Angleže. Vse emirove kardela so oborožene s puškami, ki se zadi nabijajo. — „Czas“ vé iz Bukarešta, da med Rumunijo in Rusijo je sklenjena skrivna pogodba, vsled ktere bi dve leti ruske kardela smele hoditi skoz Rumunijo (se ne potrdi). — V Carigradu se zopet govori o spremeni ministerstva; namesto Savfet-pašata se imenujeta Mahmud Damat in Mehmed Ruždi-paša. Iz vjetnikov, ki se vračajo iz Rusije, se hitro sestavlja nova armada. Poveljnik vojam, zbranim v Tesaliji in Epiru, je imenovan Vali-paša. — V Neapelnu so zaperli že precejšno število rudečkarjev in sumljivih, da so pajdaši Passanantovi, drugi so se poskrili. Našli so tudi več rogovilskih oklicev. Med drugimi so zaperli nekacega Schettini-a, ki menijo, da je glavni napoljaskih internacionalcev. Neki trakar, ki je prodajal veliko množ rudečih trakov (znamje rudečkarjev), prašan, komu jih je kaj prodal, je rekel, da ne vé. Zapert je bil tudi nekdo, ki je nabijal rogovilske oklice na zidove. — Iz Carigrada naznanjajo, da je Karateodori (kristjan) izvoljen za poglavarja na otoku Kandiji. — Znanemu Midhat-pašu je sultan naložil, da naj angleške obnove (reforme) vstanovi v Siriji in mali Aziji. — Zopet čenčajo o nekaki avstro-turški zvezi in vzajemnem posedenji Novibazara. — Visoka Porta se zdaj neki dogovarja z Grecijo in bila bi pripravljena odstopiti Greciji velik del Tesalije, ako bi Grecija odjenjala od tega, kakor ji je bilo odločeno zastran vrvanja mej v berlinski pogodbi. — Iz Bukarešta se glasi, da prijaznost med Rumunijo in Turčijo prihaja vedno serčniši. To gotovo méri Rusiji nasproti. — Angleži, ki vedno oprežujejo Rusi, vedó iz Carigrada, da se Rusi pripravljajo zapustiti bližnjave ob Adrianopolu in se bodo po morji prepeljali v Burgas.

Cvet in sad zrele molitve.

Zahvale.

Št. 1. Bil sem za smert bolan, tudi zdravnik je dvomil nad mojim ozdravljenjem, ko sem se pa priporočil v bratovske molitve N. lj. G. presv. Serca, se mi

je začelo boljšati in zdaj sem skoraj čisto zdrav. Zato bodi vekomaj hvaljen usmiljeni Bog, češena Naša ljuba Gospa presv. Serca od vsih ljudi in na vse čase! Priporočam se še nadalje za popolno vterjenje.

V Ljubljani, 25. listopada 1878.

A. M., cerkvenik.

Št. 2. Čast bodi Bogu in vedno češenje N. lj. G.! Čez leto in dan nisem mogla iz postelje, po priporočnji in storjeni obljudi, pa vendar zdaj ob bergljah zamorem hoditi. Priporočam se še dalje v molitev k N. lj. G. in sv. Jožefu, ko bi bila Božja volja, da bi se popolnoma ozdravila.

Po Klem. Š.

Št. 3. Čast in zahvala N. lj. Gospej in sv. Jožefu za ozdravljenje hudo bolnega moža! Po malih zdravlilih in rabi vode iz Lurda je rešen bolezní.

Jera P.

Št. 4. Neka družina naznanja serčno zahvalo za milost, katero so zadobili na priprošnjo Naše ljube Gospé presv. Serca po devetdnevni in sv. maši, ktera se je opravila na čast Marije Pomočnice za učenca, kteremu se je zoper vse upanje v nekih šolskih zadevah dobro izteklo. Marija, bodi nam še v prihodnje vedna Pomočnica!

Z Gorenjskega.

E. P.

Št. 5. Hvala Mariji! V družini, ktera je bila že dvakrat po „Danici“ družbi N. lj. G. presv. S. v molitev priporočena, prebiva že nekoliko lepši mir in edinost. Zato prosim vse ude, naj bi še nadalje se spominjali te družine v molitvi, da bi jim Marija po svojem brezmadežnem spočetju sprosila popolno stanoviti mir in spreobrnjenje.

Št. 6. Imeli smo pri nas in pri revnem sosedu bolni živini; umni zdravnik je bil obupal; pa mi se obrnemo do Naše ljube Gospe, ji darujemo majhen darek, in glej! v naše veselje je oboje ozdravilo. Spolnimo toraj svojo obljudo in Marijo očitno in iz serca zahvalujemo za to veliko dobroto in milost.

Iz št.-Vida nad Ljubljano.

N. R.

Prošnje.

Priporočena je neka gospá v molitev k N. lj. G. in sv. Jožefu, naj bi saj toliko na nogi ozdravela, da bi mogla v cerkev hoditi. — Eako neka žena v velikih nadlogah — tudi v oboje priprošnje. Zahvala se naznani, ako bo uslišana. — Neka zmešana in obupljiva oseba priporočena za pomoč božjo in dušno tolažbo. — V vratu prav hudo bolna, kateri noben pomoček nič ne zda, je v bratovsko molitev priporočena. — Neka oseba se serčno priporočuje v bratovsko molitev, ako je volja Božja, da bi spet zdravje zadobila, kar hoče po „Danici“ razglasiti. Več lét jo že bolezen tare, in noben zdravnik ji ne more pomagati. O da bi pomagal Bog na mile prošnje N. lj. G. presv. Serca! — Priporočen je nek učenec družbe N. lj. G. presv. Serca v molitev, da bi Marija vse okolišine in zadržke tako obrnila, kakor je Bogu v čast, v njegov in družih časi in večni blagor. — Že več lét na nogi hudo terpeča oseba prosi bratovske molitve N. lj. G. presv. Serca, da bi zadobila polajšanje bolečin, voljno potepeljivost in vdanost v Božjo voljo. — Priporoča se za zdravje oči neka oseba, ako je to njeni duši v zveličanje. — Priporočen je neki posel, ki je hudi jezi in velikemu sovraštvu vdan. — Bolan mašnik bodi pripročen v posebne prošnje.

Bratovske zadeve.

Mesca oktobra se je zopet 352 novih udov vpisalo v bratovščino „Naše ljube Gospé“. Vseh udov skupaj šteje naša podružnica do sedaj že 79.662. Kdo bo dvo-

mil, da se Naša ljuba Gospa s posebno ljubeznijo in milostjo osira na tako obilno število svojih otrok in častilcev? Z zaupanjem se tudi mi k Nji ozirajmo, in kličimo neprenehoma: O Naša ljuba Gospa presv. Serca, prosi za nas Boga!

V soboto se prične devetdnevna k prazniku čistega spočetja Marije Device; priporočujemo se ji za dušno in telesno čistost. D.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec gruden.

I. Glavni namen: Poboljšanje slovenske mladine.

II. Posebni nameni:

1. grudna. Perva adventna nedelja. Priporoč.: Pobožnost pri zornicah in njih obilno obiskovanje. Spreobrnjenje Palestine. Več priporočenih za vredno prežemanje ss. zakramentov.

2. Sv. Hromacij. Priporoč.: Katoliški škofje in mašniki. Mir med narodi. Na duši terpeči.

3. Sv. Frančišek Ksav. Priporoč.: Spreobrnjenje Indije in vsega Jutra. Rečeži, zlasti na Slovenskem. Terdovratni grešniki za spreobrnjenje v adventu.

4. Sv. Barbara. Priporoč.: Nejeverske in sploh nekatiške device za spreobrnjenje. Mala Azija. Živa vera v presv. Trojico.

5. Sv. Saba. Priporoč.: Samski in zapušeni. Hudo skušani. Dar molitve, posebno razmišljenim.

6. Sv. Nikolaj. Priporoč.: Vsi, ki so v nevarnosti smertnega greha. Mali otročiči. Cerkev na Kranjskem.

7. Sv. Ambrož. Priporoč.: Cerkev na Laškem. Spreobrnjenje katoliških vladarjev. Zatrenje pijanštva in kletvinje, še zlasti na Kranjskem.

8. Neomadežano spočetje Marije Device. Pripor.: Keršansko devišstvo. Vsi umerli katoličani s Pijem IX. Zatrenje krivoverstev.

9. Sv. Leokadija (devica muč. l. 303). Priporoč.: Vez ženski spol za sv. gorečnost. Spreobrnjenje velikih grešnic, zlasti iz nečistih pregreh. Cerkev v Egiptu.

10. Sv. Melhijad (papež muč. l. 314). Priporoč.: Rešenje Rima in papeža. Spreobrnjenje skrivnih družnikov. Umirajoči.

Listek za raznoterosti.

Obletnica posvečevanja nove cerkve Marijne v Suši itd.

— ta spis je na željo čast. gosp. fajm. Zaliloškega posebej natisnjen, in dobiva se po 10 kr. pri bukvarji g. Mat. Gerberji, pri imenovanem g. fajmoštru; tudi pri Blazniku je nekaj iztisov.

† G. Anton Jerina, spoštovan meščan in posestnik, je 25. t. m. po prejetih ss. zakramentih v Gospodu zaspal v 92. letu svoje starosti. Čast. gosp. duhovni sin ravno tega imena in drugi domači ranjcega sorodnikom in znancem priporočajo v molitev in blag spomin. Naj počiva v miru.

Iz Rima, 24. listop. Sinoč je prišel v Rim ter k nam (v vstav gg. kanonikov sv. Jeronima) gosp. škof Strosmajer in bode tukaj zimoval.

Repenčenje Italijanissimov, ki je papeža zaperlo v Vatikan, se je ustilo, da bode zaperlo tudi reko Tiber v njene meje, ter ne bode več prestopala bregov in škode delala Rimljanom. Sklicali so cvét mérjevcev in profesorjev, napihoval se je stari Garibaldi, kaj se bo

vse storilo; pa mati Tibera je nejevoljna postala in pokazala, da Italijanissimom se ne dá mojstrovati ter je razdajala prevzetne naklepe njih, ki so tožili poprešnje vlade zaradi preteklih povodenj. Strahovita povodenj je preplula velik del mesta in več hiš tako spodkopala, da so prebivalci bili prisiljeni bežati iz njih. Liberaluhi znajo dobro zapravljeni, pa slabo pomagati!

Tatove spušajo, nedolžne obešajo. Ta znani pregovor sa dandanes pogosto vresničuje. Na Laškem je bil ukradel pobalin hlače v štacuni nekega krojača in je bil zato pri sodnji zatožen. Mnogi bili so verjetni dokazi na zadolženje pobalina, pa dokazati se ni moglo popolnoma. Zagovornik je znal prav zvičajno govoriti in valed tega je bil mladi tat za nedolžnega oklican. Po razglašeni oprostljivi sodbi, pri kateri je bil tudi okradeni krojač navzoč kot priča, se obdolženi pobalin ne gane s klopi. — „Ti si prost“, mu zakliče predsednik (sodnik). „Sem že razumel“. „Zakaj tedaj ne greš domu?“ — Molčavši minuto časa odverne zmikavt: „Čakal sem, da pred odide krojač, sicer bi spoznal hlače, da so njegove, ktere imam na sebi“. — Taka se godi dostikrat v političnih in moralčnih krogih. Liberalci znajo kaj slepilno govoriti v dokaz, da to, kar je belo, ni belo, ampak černo; in narobi. — Proč z usmiljenimi sestrami! tako vpijejo, češ, da ne znajo bolnikom streči, ter jih nadomestijo s svetnimi strežniki (kakor so storili pred nekoliko leti v nekem velikem mestu). — Proč z jezuiti, češ, državi so škodljivi; proč s šolami redovnikov in redovnic, češ, da učijo po starem kopitu, da ne vedó prav z otroci ravhati itd., ter namesto njih vrnajo učeništvo, ki po njih smislu seje „omiko“ in „napredek“. Toda mižijo in tišijo si ušesa takrat, kadar se čita, govori, skazuje, kako novošegne šole pogosto rodijo rudečkarje, samorce, kraljemorce, „švindlerje“ in enake tiče, ki hlače krađejo, in take, ki zmikavte v ukradenih hlačah za nedolžne razklicujejo.

London letos ima pod seboj čez 700 štirjaških milj prostora in 4 milijone prebivalcev. V tem mestu je več judov kot v celi Palestini, in več rimskih katoličanov kot v Rimu, več Ircev kot v Dublinu (glavnem irskem mestu) in več škofov kot v Edinburgu. Vsako leto se 9000 novih hiš zida. V londonskem zavetniku je vedno po 1000 velikih bark (baštimentov) in po 9000 mornarjev. V policijskih zapisnikih imajo zaznamnanih 120.000 hudodelnikov (delinquentov), in eno k drugemu po 38.000 pijanih privlečejo pred policijo. Do milijona ljudi je djanskih poganov, ali ki ne spolnujejo kake cerkvene zapovedi. Slaba čast!

Poslednje novice. Teržaški magistrat je razpušen po cesarskem sklepu. Ni čudo. — Stroški za Bosno in Ercegovino so za letos postavljeni na 100 milijonov, za prihodnje leto na 40 milijonov. — Po vsem Laškem se zdi, da gospodujeta Ariman in Ormuzd ob enem; povsod skoro zalezujejo rudečkarji z divjo jezo Humberta, in povsod ga ob enem nepretergoma in upaljeno preslavljajo. V Rimu je bil sprejet z družino vred z neznanjskimi slovesnostimi in klici. — Kakor na Laškem, tako na Španjskem rudečkarstvo ne miruje. V Saragosi so zaperli več politiško okrivljenih oseb. — Na Dunaju je umerl dalmatinski poslanec Ljubiša.

Dobrotni darovi.

Za sv. Očeta: L. in T. Pirc 2 gl. sr. sv. Očetu za praznike.

Za afrikanski misijon: T. Pirc 1 gl. sr.